

15.8.2017

Ympäristöministeriö

Kirjaamo

kirjaamo@ym.fi

Viite: Lausuntopyyntö 20.6.2017
YM/14/400/2017, YM024:00/2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta. Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi yhdyskuntajätehuollon vastuunjako koskevia jätelain säännöksiä sekä eräitä muita vastuunjaon rajauksen toimenpanemiseen liittyviä säännöksiä. Kunnille säädetty vastuu rajattaisiin pääosin vain asumisessa syntyvään jätteeseen. Kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely säilyisivät esitysluonnoksen mukaan kunnan vastuulla nykyiseen tapaan. Kunnan toissijaisten jätehuoltopalvelujen järjestämiselle säädettyjä edellytyksiä ehdotetaan täsmennettäväksi nykyisestä. Esitysluonnoksen mukaan kunnan jätehuoltopalveluihin liittyviä kirjanpitovelvoitteita sekä niihin liittyvää jätteen kuljettajan tiedonantovelvollisuutta ehdotetaan luonnoksessa täsmennettäväksi läpinäkyvyyden varmistamiseksi. Kuljettajan tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti ehdotetaan luonnoksessa säädettäväksi rangaistavaksi teoksi

Lisäksi jätelakiin esitetään lisättäväksi jätelain ja julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön yhteensovittamiseksi tarpeelliset jätehuollon sidosyksiköjä koskevat säännökset. Esitysluonnoksessa ehdotetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetusta laista poiketen, että jätehuollon alalla toimiviin sidosyksiköihin ja hankintayksiköihin sovellettava markkinaehtoista toimintaa rajoittava ulosmyynnin osuus olisi pysyvästi 10 prosenttia.

Mustankorkea Oy (jäljempänä Mustankorkea) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa ja lausuu seuraavaa:

Yleistä

Esitysluonnoksen tavoitteista

Esitysluonnoksen tavoitteena on edistää kilpailua, mutta samalla varmistaa kunnan jätehuoltopalvelujen sujuvuus ja minimoida kunnille aiheutuva hallinnollinen taakka. Lisäksi esitysluonnos pyrkii lisäämään avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Mustankorkea huomauttaa, että esitysluonnoksen tavoitteenasettelusta puuttuvat kokonaan jätelain keskeisimmät tavoitteet terveyden- ja ympäristönsuojelussa (jätelaki

15.8.2017

646/2011, 1 §), joiden toteutuminen edellyttää jätehuollon toimivuutta. Mustankorkea muistuttaa, että jätelain säätämisen yhteydessä ympäristövaliokunta on mietinnössään (YmVM 23/2010 v, s. 9) todennut yhdyskuntajätehuollon sääntelyn tärkeimmän tavoitteen olevan jätehuollon järjestyminen ympäristön ja terveyden kannalta turvallisella tavalla – yritystoiminnan edistämisen on tässä yhteydessä todettu olevan toissijaista ympäristön- ja terveydensuojeluun nähden.

Jätehuollon ja sen toimivuuden turvaamisessa julkisella vallalla on merkittävä rooli. Jätehuolto on sitä tarvitsevalle ennen kaikkea välttämättömyyspalvelu. Jätehuollon toimivuus kulminoituu jätehuollon palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen – koko maassa. Kuntien rooli jätehuollon toimivuuden turvaavana julkisena toimijana on tarpeellinen ja kiistaton. Kuntien alueellinen yhteistyö jätehuollossa on toiminut ja toimii edelleen veturina jätehuollon kehittämiselle maanlaajuisesti mahdollistaen jätehuollon nykyaikaisen, terveyttä ja ympäristöä suojelevan, infrastruktuurin rakentumisen.

Kunnallisen jätteenkäsittelyinfran eriyttäminen ja markkinapaikka

Esityksen todetaan olevan osa kokonaisuutta, jonka tavoitteena on kehittää jätealan markkinoita *säätämällä* kunnallisen jätteenkäsittelyinfran eriyttämisestä sekä luomalla jätteiden ja sivuvirtojen markkinapaikka. Rinnakkaisia valmisteltavana olevia uudistuksia ei kuitenkaan ole esityksessä kuvattu ja kokonaisuuden yhteisvaikutukset jäävät epäselviksi ja arvioimatta. Mustankorkea kummeksuukin esitysluonnoksen lähestymistapaa, jossa on esitetyllä tavalla määritelty jo ennakolta säädettävän jätteenkäsittelyinfran eriyttämisestä ja markkinapaikasta ennen kokonaisuuksien lainsäädännön reunaehtojen ja käytännön toteuttamismahdollisuuksien sekä vaikutusten selvittämistä ja kuvaamista osana kokonaisuutta.

Mustankorkea huomauttaa, että kunnallisen jätteenkäsittelyinfran eriyttämisellä on merkittäviä perustuslaillisia kytkentöjä, kytkentöjä sopimusvapauteen sekä erottamaton yhteys kunnille osoitetun lakisääteisen jätehuollon järjestämisvastuun toteuttamisen edellytyksiin. Esimerkiksi Mustankorkean tapauksessa jo vuoden 2015 alussa tekivät yhtiön omistajakunnat päätöksen rakentaa lisäkapasiteettia biologisten jätteiden käsittelyyn biokaasulaitoksen muodossa. Tällä turvattaisiin alueen kasvavan asukasmäärän biojätteiden ja jätevesilietteiden asianmukainen käsittely myös tulevaisuudessa. Mikäli tämä infra (biokaasulaitos + kompostointilaitos) eriytettäisiin omaksi yhtiöksi ja sen toiminta avattaisiin markkinoille, aiheuttaisi se perin oudon tilanteen: Mustankorkea ei voisi enää hankkia omistamaltaan (markkinoilla olevalta) yhtiöltä palveluja vaan ne tulisi kilpailuttaa hankintalain mukaisesti. Tämä ei varmaankaan ole ollut tarkoituksena, kun päätös rakentamisesta tehtiin.

Kiertotalouspaketin tavoitteiden toteutuminen

Mustankorkea on huolissaan luonnoksessa esitettyjen muutosten vaikutuksista kiertotalouspaketin tavoitteiden saavuttamiseen ja kiinnittää huomiota esitysluonnoksen maavertai-

15.8.2017

luun. Maavertailusta käy kiistatta ilmi laajan kuntavastuun merkitys kehittyneessä eurooppalaisessa jätehuollossa ja sitä tukevassa infrastruktuurissa. Kierrätysasteeltaan Suomen edellä olevissa Ruotsissa, Tanskassa ja Itävallassa on kaikissa jo nyt Suomessa säädettyä laajempi kuntavastuu. Sen sijaan kapean kuntavastuun maissa Irlannissa ja Norjassa yhdyskuntajätehuollon kokonaisuus ja infrastruktuuri ovat kehittymättömät ja riittämättömät tarpeeseen nähden.

Mustankorkea huomauttaa esitysluonnoksessa esitettyjen muutosten kaventavan Suomen kuntavastuuta entisestään edelläkävijöihin nähden. Kiertotalouden harppaukset edellyttävät julkista vastuunkantajaa. Kuntien panostukset jätehuollon kehitykseen ovat kiistatta viemässä maamme kierrätyksen edelläkävijöiden joukkoon. Jätevirtojen pirstaloituminen entisestään ei edesauta innovaatioyhteistyön ja teollisten symbioosien kehittymistä. Esitysluonnoksessa esitetyt muutokset jarruttavat kehitystä, kun kuntien jätelaitosten olemassa olevat ratkaisut, mahdollisuudet ja potentiaali suljetaan merkittävässä määrin kiertotalouden toteuttamisen ja kierrätyksen edistämisen ulkopuolelle.

Hallituksen tavoite kilpailun ja yritystoiminnan edistämisestä jätehuoltoalalla toteutuu jo nyt kuntien ja kuntien jätelaitosten julkisten hankintojen kilpailutusten kautta. Mustankorkea kilpailuttaa säännöllisesti mm. jätteenkuljetukset ja erilaiset jätteen esikäsittelytyöt jätekeskuksessa. Kilpailutettavien urakoiden liikevaihto on vuosittain useita miljoonia euroja, yhteensä noin kolmannes yhtiön liikevaihdosta. Kilpailutukset mahdollistavat ja edistävät uusien kiertotalouden innovaatioiden kehittymistä edelleen. Investointivaltaisella alalla julkisten toimijoiden rooli onkin merkittävä innovaatiokehityksessä. Kuntavetoiset innovaatiot kehittävät alaa kohti kiertotaloutta turvaten samanaikaisesti perustarpeet varmistavan välttämättömyyspalvelun saatavuuden sekä huoltovarmuuden koko maassa. Jätehuolto on osa huoltovarmuutta ja siten Suomen kokonaisturvallisuutta.

Vaikutusten arvioinnista

Kuntavastuun rajauksesta ja hankintalainsäädännön muutoksesta teetetyt ja tehdyt vaikutusten arvioinnit eivät ole osoittaneet riittäviä perusteita esitysluonnoksessa esitetyle kokonaisuudelle. Keskiöön tulee nostaa luonnoksessa esitettyjen toimien *laajat haitalliset vaikutukset* jätehuollon järjestämiseen ja toimivuuteen. Kuntavastuun supistaminen yhdessä markkinaehtoisen toiminnan tarpeettoman tiukan rajaamisen kanssa on johtamassa monimutkaiseen ja hankalaan säädöskierteeseen, jossa rajauksesta johtuvia haittoja yritetään torjua lisäsäädöksillä. Samanaikaisesti pääministeri Sipilän hallituksen yleisenä tavoitteena on lainsäädännön keventäminen ja yksinkertaistaminen. Jätehuollon kannalta yksinkertaisin ja toimivin ratkaisu olisi säilyttää kunnan vastuu ennallaan ja pitäytyä hankintadirektiivin (2014/24/EU) sallimissa ulosmyyntirajoissa (20 % liikevaihdosta).

Esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnin todetaan olevan suuntaa antava esitetyn kokonaisuuden vaikutusten arvioimisen haasteiden vuoksi. Vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin

15.8.2017

osuvasti tunnistettu vaikutusten muodostavan *toisiaan vahvistavan kokonaisuuden*. Mustankorkea huomauttaa, että esitysluonnoksessa esitettyjen, vaikutuksiltaan merkittävien ja toisiaan vahvistavien, muutosten säätäminen yksin suuntaa-antavan vaikutusten arvioinnin perusteella on huolestuttavaa.

Mustankorkea huomauttaa, että vaikutusten arvioinnin eri osa-alueiden (taloudelliset vaikutukset, vaikutukset viranomaisten toimintaan, ympäristövaikutukset ja yhteiskunnalliset vaikutukset) koostaminen kokonaisvaikutuksiksi on esitysluonnoksen merkittävä puute. Arvioidun vaikutusten kokonaisuus on merkittävä ja ulottuu myös jätelain keskeisimpien tavoitteiden toteutumiseen sekä yhdyskuntajätehuollon ulkopuolelle. Mustankorkea toteaa esitysluonnoksessa esitytettyjen muutosten kokonaisvaikutusten olevan varsin negatiivisia jätehuollon toimivuuden kokonaisuudelle, mihin on jatkovalmistelussa kiinnitettävä huomiota. Kokonaisvaikutuksiltaan negatiivisten lainsäädäntömuutosten toteuttaminen on yhteiskunnan kannalta varsin ongelmallista.

Jätehuollon ympäristön- ja terveydensuojeluun liittyviä tavoitteita tulee tarkastella vaikutusten arvioinnissa yhtä seikkaperäisesti kuin kilpailun edistämiseen liittyviä näkökohtia. Tarkastelun tulee heijastua myös esitettävien muutosten sisältöön. Mustankorkea muistuttaa, että jätehuolto on yhteiskunnallinen välttämättömyyspalvelu, jonka saatavuus tulee turvata kaikille, kaikkialla ja kaikissa oloissa jätehuollolle asetettujen terveyden- ja ympäristönsuojelun tavoitteiden saavuttamiseksi. Ympäristövaikutuksien arvioinnissa on todettu muutoksen aiheuttavan negatiivisia vaikutuksia huoltovarmuuteen. Lisäksi elinkeinoelämälle tarjottavien kunnan palvelujen supistumisen on arvioitu aiheuttavan riskin jätteen kulkeutumisesta epäasianmukaiseen käsittelyyn alueilla, joilla yksityistä palveluntarjontaa ei ole helposti saatavilla. Lainvastaisen ja epäasianmukaisen jätteiden käsittelyn ja jopa jätteiden lainvastaisen ulkomaille viennin aiheuttamat ympäristö- ja terveysriskit ovat jo olemassa. Uhka niiden lisääntymisestä esitetyn muutoksen myötä on todellinen.

Esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnin mukaan kuntavastuun rajaamisen myötä kunnan vastuulta siirtyisi pois arvioilta 230 000 tonnia yhdyskuntajätettä, mikä vastaa 8,5 prosenttia yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä. Tämän on arvioitu vastaavan 34–50 miljoonan euron liikevaihtoa, mikä on arvion mukaan 8–12 prosenttia kuntien jätelaitosten liikevaihdosta, alueellisista eroista riippuen. Kuntavastuun rajaamisen ja ulosmyyntirajan yhteisvaikutukseksi arvioidaan vaikutusten arvioinnissa 40–56 miljoonaa euroa, niin ikään alueellisista eroista riippuen. Mustankorkea toivoo, että arvioituihin lukuihin sisältyvät pyöritykset tuotaisiin esille. Esimerkiksi arvioitu 12 prosenttia vastaa kuntien jätelaitosten kokonaisliikevaihdosta lähes 52 miljoonaa euroa 50 miljoonan euron sijaan.

Vaikutusten arvioinnissa arvioidaan osan muutokseen kohdistuvasta liikevaihdosta palautuvan toissijaisena jätehuoltopalveluna kunnille, vaikka samanaikaisesti todetaan markkinaehtoisen toiminnan rajauksella olevan vaikutuksia toissijaisen jätehuoltopalvelujen tuottamisen mahdollisuuksiin. Kuntavastuun rajauksen kohderyhmänä merkittävimpiä ovat julkiset

15.8.2017

toimijat, eivät yritykset. Mustankorkea huomauttaa, että esitetyn rajauksen myötä kunta-vastuun ulkopuolelle jäävien hallinto- ja palvelutoimintoja tuottavien julkisten toimijoiden, mukaan lukien sosiaali- ja terveydenhuolto, mahdollisuuksia kuntien toissijaisten jätehuolto-palvelujen käyttöön rajaavat hankintalain niille asettamat kilpailuttamisvelvoitteet.

Kuntavastuun rajaamisen myötä tarve markkinaehtoisille palveluille kasvaa, mutta samanaikaisesti jätelaitosten mahdollisuuksia osallistua tarjouskilpailuihin rajataan markkinaehtoi-sen ulosmyynnin tarpeettoman tiukalla rajalla. Toisin kuin vaikutusten arvioinnissa annetaan ymmärtää, toissijaista jätehuoltopalvelua ei voida kilpailuttaa. Hankintalain mukaisesti to-teutettava kilpailutus voi koskea vain markkinaehtoisesti tuotettua jätehuoltopalvelua. Jät-teen haltijan toissijaisen jätehuoltopalvelun oikeuden suhdetta hankintalain kilpailuttamis-velvollisuuteen ei ole huomioitu vaikutusten arvioinnissa.

Kaiken kaikkiaan vaikutusten arvioinnissa todetaan vaikutusten vaihtelevan merkittävästi alueellisista eroista johtuen. Mustankorkea muistuttaa, että välttämättömyyspalvelun saata-vuus tulee olla jatkossakin turvattua kaikkialla maassa alueellista eroista huolimatta. Mus-tankorkea esittää huolensa esitettyjen muutosten kokonaisuuden aiheuttamista vaikutuk-sista jätehuollon toimivuuteen sekä muutosten aiheuttamista lisäkustannuksista yhteiskun-nalle ja kuntalaisille. Kuntalaisten kustannusten nousun kautta muutoksella on myös välilli-nen vaikutus aluetalouteen.

Esitysluonnoksessa esitettyjen muutosten palvelujen hintojen vaikutusten arvioinnin yhtey-dessä on todettu pienempien ja taajamien ulkopuolisten asiakkaiden kustannusten mahdol-lisesti nousevan. Mustankorkea huomauttaa vaikutuksen kohdistuvan erityisesti myös kun-talaisiin. Olennaista olisikin tarkastella esitettyjen muutosten vaikutusta kuntalaisten jäte-maksuihin. Jätelaitokset ovat arvioineet, että kuntavastuun rajauksesta ja tarpeettoman tiu-kasta markkinaehtoisin toiminnan rajauksesta aiheutuu jopa useiden kymmenien prosent-tien korostuspaineita kuntalaisten jätemaksuihin jätehuollon kiinteiden kustannusten jakau-tuessa aiempaa pienemmälle joukolle.

Vaikutusten arvioinnissa tunnistetut haitalliset vaikutukset haja-asutusalueiden jätehuollon palvelujen saatavuuteen ja kilpailun vähentymiseen ovat omiaan heikentämään haja-asutus-alueilla toimivien jätteen tuottajien asemaa. Vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin yritysvoi-mien osalta arvioitu vaikutuksia vain jätealan yritystoimintaan. Jätealan toimijoiden ohella vaikutusten arvioinnin tarkastelussa tulisi kiinnittää erityistä huomiota jätehuoltopal-veluja tarvitsevien jätettä tuottavien yritysten asemaan – alueelliset erot huomioiden.

Yhdyskuntajätehuollon vastuunrajausta koskeva muutos (32 §)

Kunnan velvollisuudeksi jätelaissa säädetty järjestämisvastuu muodostaa yhdyskuntajäte-huollon perustan, jolla turvataan asianmukainen jätehuolto koko maassa kaikissa olosuh-

15.8.2017

teissa ja varmistetaan jätelain tarkoituksen toteutumista. Yksinoikeuden sijaan kunnan jätehuoltovastuussa on kyse *kunnalle kohdistetusta lakisääteisestä velvollisuudesta ja järjestämisvastuusta*.

Mustankorkea katsoo, että jätelain 32 §:n kuntavastuun rajaaminen on lähtökohdiltaan tarpeeton ja ennen kaikkea jätehuollon sääntely-ympäristön ennakoitavuuden kannalta haitallinen muutos. Kunnat ovat investoineet lakisääteisen velvollisuutensa hoitamiseen valtion ohjaamana ja lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Mustankorkea on investoinut biokaasulaitokseen n. 8 M€ ja muuhun jätehuollon infraan useita miljoonia viime vuosina. Edelleen Mustankorkea on tehnyt pitkäaikaisen toimitussopimuksen Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa jätteen toimittamisesta Tammervoiman jätevoimalaitokseen. Investointipäätökset ja toimitussopimus on tehty luottaen siihen, että kuntavastuullisen jätehuollon volyymi säilyy ja että em. päätöksillä voidaan taata ko. kuntavastuullisen jätehuollon asianmukaisuus ja toimivuus myös tulevaisuudessa.

On oleellista, että kunnille taataan luottamuksensuojaa lakisääteisen velvoitteensa osalta. Mustankorkea huomauttaa, että nyt esitetty rajausta olisi jo kolmas kunnan lakisääteiseen jätehuollon järjestämisvastuuseen suoraan kohdistuva muutos kuluneen kymmenen vuoden aikajänteellä. Lisäksi kunnan vastuuta on kaventanut tuottajavastuun kehittyminen. Ennakoimaton sääntely-ympäristö vaikeuttaa kuntien jätehuollon kehittämistä ja on omiaan jarruttamaan alalle ominaista kuntavetoista innovaatiokehitystä. Edelleen, kuten aiemmin on jo todettu, kuntavastuun kaventamisen saattaa kuntalaiset maksumiehiksi kiinteiden kustannusten osalta.

Esitysluonnoksessa esitetty muotoilu kuntavastuun rajaamisesta siten, että kunnan vastuulle jäisivät asumisessa syntyvien jätteiden lisäksi kuntien toiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet, on kuitenkin huomattavasti parempi ja perustellumpi kuin yksin asumisessa syntyviin jätteisiin rajattava vastuu. Kunnan toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen säilyttäminen kunnan jätehuollon järjestämisvastuun piirissä on erittäin perusteltua kunnan toiminnan jätehuoltojärjestelyjen sujuvuuden varmistamiseksi ja kuntien hallinnollisen taakan minimoimiseksi. Kunnan toiminnassa syntyvien yhdyskuntajätteiden säilyttämisellä kuntavastuun piirissä säästytään tarpeettomilta kuntalain ja kuntien hallintosääntöjen mukaisilta päätöksiltä muutoksenhakuineen.

Mustankorkea muistuttaa, että kuntavastuun rajaamisen myötä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun ulkopuolelle jäävien toimintojen jätehuollon järjestämisen vastuu palautuu nimienomaisesti jätettä tuottavalle taholle, jonka vastuulle jätehuollon asianmukainen järjestäminen jätelain mukaisesti jää jätteen haltijana. Esitysluonnoksessa esitetyssä muodossa kuntavastuun ulkopuolelle jäisivät muussa kuin kunnan omassa toiminnassa syntyvät koulutus- ja hallintotoiminnan yhdyskuntajätteet sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa syntyvät yhdyskuntajätteet. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen jälkeen sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdyskuntajätteiden jätehuollon järjestämisen vastuu siirtyy kuntien sijaan yksityisessä toi-

15.8.2017

minnassa jätteen haltijoille ja julkisessa toiminnassa maakunnille. Rajaus aiheuttaa näin ollen rajauksen piiriin kuuluville julkisille toimijoille merkittävää ja pysyvää hallinnollisen taakan lisääntymistä jätteen haltijan jätehuollon järjestämisvastuun palautumisen myötä. Mustankorkea huomauttaa, että julkisessa toiminnassa tarvittavien toimintojen järjestämisessä lähtökohtana on palvelujen kilpailuttaminen hankintalain mukaisesti.

Lakimuutoksen kohderyhmään kuuluvat jätteen haltijat jäisivät muutoksen myötä myös kuntien jätehuoltomääräysten ulkopuolelle. Lakimuutos vaikuttaa näin ollen myös paikalliset olosuhteet huomioivaan ja jätteiden kiertoon saamisen kannalta merkittävään jätteiden syntypaikkalajitteluun ja sen laatuun. Riskinä on kiertotalouden läpimurron edellytysten heikkeneminen ja valvontaviranomaisten hallinnollisen taakan kasvaminen. Mustankorkea korostaa, että kunnilla on vain jätelain 32 §:n piiriin lukeutuvien kuntavastuulle kuuluvien jätteiden osalta jätteiden vähentämiseen ja kierrättämiseen tähtäävä neuvontavelvollisuus. Esitetyn rajauksen myötä kuntavastuun ulkopuolelle jääville jätteen haltijoille ei ole esitysluonnoksessa varmistettu vastaavaa neuvontaa.

Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu (33 §)

Esitysluonnoksessa esitetään kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua (voimassa olevan lain mukainen kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto toissijaisesti) koskevaan jätelain 33 §:ään täsmennyksiä. Täsmennyksistä merkittävin kohdistuu pykälän soveltamiskäytäntöön liittyvään muun palvelutarjonnan puutteen arviointiin. Esitysluonnoksessa esitetään, että kunnan tulisi olla selvillä jätehuollon palvelutarjonnasta siinä laajuudessa kuin toissijaisen jätehuoltopalvelun tarpeen arviointi edellyttää. Arvioinnin toteutuksesta vastaisi esitysluonnoksen perustelujen mukaan kunnan jätehuoltoviranomainen. Arvioinnin sisältö ja toteuttamistapa suhteutettaisiin alueen jätehuoltomarkkinoiden tilanteeseen ja aktiivisuteen ja tarkastelu tulisi tehdä säännöllisesti ja aina markkinatilanteen olennaisesti muuttuessa.

Mustankorkea muistuttaa, että kuntien toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden säätämisen taustalla ovat ympäristön- ja terveydensuojelun lähtökohdat *palautuvat ympäristöperusoikeuteen* (perustuslaki, 731/1999, 20 §). Mustankorkea huomauttaa, että tästä syystä kuntien toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden tarkastelun näkökulma ei voi olla esitysluonnoksessa esitetyllä tavalla kilpailuoikeudellista katsantokantaa korostava. On välttämätöntä, että kuntien toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden tarkastelussa huomioidaan sen lähtökohta *ympäristöperusoikeutta turvaavana säännöksenä*. Tätä edellyttää ympäristöperusoikeuden lain säätäjään kohdistama positiivinen toimintavelvoite ja perusoikeuden käyttöä turvaavan ja täsmentävän lainsäädännön aikaansaaminen.

Kuntien toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden tarkoituksena on turvata *kaikille jätehuoltopalveluiden kohtuullinen saatavuus*. Mustankorkea on erityisen huolissaan säännökseen esitetyistä muutoksista jätettä tuottavan tahon näkökulmasta. Kuntien toissijainen vastuu on jätteen tuottajalle osoitettu *oikeus*, joka aktualisoituu säädettyjen edellytysten täytyessä. Kunnan toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden tarkoitus huomioiden edellytysten arviointi ei voi

15.8.2017

pykälän sisään rakennetut kohtuullisuusnäkökulmat huomioiden perustua yksin kunnan näkemykseen ja arvioon asiasta. Kohtuullisuusarviointi nojautuu palvelua pyytävän toimijan näkemykseen asiasta – erityisesti, kun huomioidaan säännöksen liittymäkohdat ympäristöperusoikeuteen. Kohtuullisuusarviointi kytkeytyy pitkälti muun palvelutarjonnan hinnan kohtuullisuusarvioon, mutta olennaisia ovat myös saatavilla olevien palvelujen laatutekijät, molemmat jätehuoltopalvelun tarvitsijan näkökulmasta.

Mustankorkea huomauttaa, että jatkuvasti muuttuvan markkinatilanteen selvittäminen on osoittautunut haastavaksi tehtäväksi – kuten esitysluonnoksessakin todetaan – myös jätealan toimijoille. Haasteellisuus ei poistu tehtävän osoittamisella kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Haasteellisuutta kuvaa osaltaan se, että kuntien jätelaitosten vastaanottamasta TSV-jätteestä keskimäärin 86 prosenttia tulee jätealalla toimivilta yksityisiltä yrityksiltä (Ympäristöministeriön raportteja, 20/2016). Haastavuuden lisäksi selvillä olostä jätehuoltoviranomaiselle aiheutuva hallinnollinen lisätaakka on vaikutusten arvioinnista poiketen merkittävä, erityisesti kun arviointia esitetään esitysluonnoksessa tehtäväksi säännöllisin väliajoin *ja aina* markkinatilanteen olennaisesti muuttuessa.

Mustankorkea katsookin, että kunnalle voidaan säätää korkeintaan velvollisuus arvioida muun palvelutarjonnan puutetta. Yhtäältä tasa-arvoiseksi arviointikriteeriksi kunnan arvioinnin ohella on nostettava jätteen haltijan arvio yksityisestä palvelutarjonnasta ja sen kohtuullisuudesta, jotta edellä kuvattu säännöksen tavoite ja tarkoitus on mahdollista saavuttaa. Jätteen haltijan pyynnön merkitys tässä kontekstissa on perustellusti merkittävä. Kunta arvioi markkinapuutetta, mutta yhtä lailla jätteen haltijan tehtävänä on selvittää yksityisen palvelutarjonnan saatavuutta ja sen kohtuullisuutta jätteen haltijalle. Palvelupyynnön esittäminen kertoo aina jo itsessään puutteellisesti toimivista jätehuollon palvelumarkkinoista, kuten jätelain säätämisen yhteydessä on todettu (HE 199/2010 vp, s. 85). Huomionarvoista on myös se, että selvillä olon velvollisuuden tason arviointi on oikeudellisesti mahdotonta.

Säännöllisesti tarvittavan toissijaisen jätehuoltopalvelun sopimuksen osalta esitysluonnos vastaa voimassa olevaa lakia sikäli, että sopimukselta edellytetään enintään kolmen vuoden määräaikaista. Sen sijaan esitysluonnoksessa esitetään annettavaksi 33 §:n 4 momentissa lainsäätäjälle uusi asetuksenantovaltuus. Ongelmallista on, että esitysluonnoksen perusteella on mahdotonta arvioida, mitä asetuksenantovaltuus tarkoittaisi käytännössä. Mahdolliset asetuksentasoiset säännökset kohdistuisivat kuitenkin suurelta osin kunnallisiin toimiin.

Poikkeus velvollisuudesta luovuttaa jäte kunnan järjestämään jätehuoltoon (42 §)

Esitysluonnoksessa esitetään jätelain 42 §:ää muutettavaksi vastaamaan esitysluonnoksessa lain 32 §:ään ehdotettuja muutoksia. Lisäksi pykälässä säädettyjä poikkeamisen perusteita esitetään väljennettäväksi puhtaasta laillisuusharkinnasta tarkoituksenmukaisuusharkinnan

15.8.2017

suuntaan, kun esitetty muotoilu mahdollistaisi nykykäytännöstä poiketen myös etusijajärjestyksen kannalta vähintään samaan lopputulokseen päätyksen jätehuollon järjestämisessä. Lisäksi kiinteistöllä ei tarvitsisi enää syntyä muuta jätettä kuin yhdyskuntajätettä. Mustankorkea katsoo, että mikäli 32 §:n muutos toteutetaan esitysluonnoksessa esitetyn mukaisena, jätelain 42 §:n 1 momentin kriteereihin tulisi lisätä kohta, jonka mukaan poikkeaminen ei saisi vaarantaa kunnan järjestämän jätehuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista. Tämä on kunnan järjestämän jätehuollon kokonaisuuden toimivuuden turvaamisen kannalta olennaista. Mikäli satunnaiselle kiinteistölle myönnetään poikkeaminen, kunnan jätehuollon talous ja palvelut eivät vaarannu, mutta jos kyse on useamman kiinteistön jätehuoltopalveluista, poikkeamisella voi jo olla laajemminkin vaikutusta palveluiden järjestämismahdollisuuksiin.

Mustankorkea on huolissaan muutostalouden aiheuttamasta epävarmuudesta sosiaali- ja terveyspalvelujen jätehuollolle ja katsoo, että jätelain 42 §:n soveltamisalan laajentaminen mahdollistaisi sosiaali- ja terveyspalvelujen jätehuollon varmistamisen. Mustankorkea katsoo tarpeelliseksi ja perustelluksi, että jätelain 42 §:n soveltamisalaa laajennettaisiin siten, että poikkeaminen jätteen haltijan jätehuollon järjestämisvastuusta olisi mahdollista myös silloin, kun kyse olisi kuntavastuun rajauksen myötä kunnan vastuun ulkopuolelle jäävistä toiminnoista. Muutos mahdollistaisi kuntavastuun rajauksen piiriin kuuluville toimintoille erikseen määritellyn ja tarkkarajaisesti säännellyn vaihtoehdon yhdyskuntajätehuoltonsa järjestämiseen määriteltyjen edellytysten täytyessä. Poikkeamismahdollisuus ei olisi automaatio ja toimivalta siitä päättämisestä olisi 42 §:ssä säädettyjen edellytysten puitteissa kunnan jätehuoltoviranomaisella. Päätös tehtäisiin määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi.

Mustankorkea huomauttaa, että voimassa olevan jätelain 42 §:n mukaista poikkeamisen hakemisen mahdollisuutta on käytetty hyvin vähän. Näin ollen jätelain 42 §:n soveltamisalan laajennuksen ei voida arvioida lisäävän kunnissa hallinnollista taakkaa merkittävästi. Hallinnollisen taakan mahdollinen rajallinen lisääntyminen kunnissa vähentäisi kuitenkin joka tapauksessa merkittävästi hallinnollista taakkaa voimassa olevan jätelain 32 §:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävissä toiminnoissa. Muutoksen kokonaisvaikutus hallinnolliseen taakaan olisi näin ollen varsin rajattu.

Kirjanpito kunnan jätehuoltopalveluista ja kuljettajan tiedonantovelvollisuus (44 §)

Voimassa oleva jätelaki edellyttää kuntien jätelaitoksilta markkinaehtoisien ja lakisääteisen toiminnan erittelemistä kirjanpidossa soveltuvin osin kirjanpitolakia noudattaen. Esitysluonnoksessa esitetään vaatimus laajennettavaksi kuntien toissijaisen vastuun nojalla tuottamiin palveluihin siten, että edellytettäisiin TSV-palvelun liikevaihdon ja taloudellisen tuloksen erittelyä kirjanpidossa sekä erillisten laskelmien laatimista palveluista tilikausittain. Edelleen esitysluonnoksessa edellytettäisiin tuloslaskelman liitteenä esitettäväksi kunnan toissijaisen

15.8.2017

jätehuoltopalvelun liikevaihdon jakautumista jätelajeittain ja jätteenkäsittelymenetelmitäin. Esitysluonnoksessa esitetyn muutoksen perusteluina esitetään läpinäkyvyyden lisäämistä.

Mustankorkea huomauttaa, että esitetty muotoilu kirjanpidossa erittelystä, tilikausittain laadittavista laskemista sekä tuloslaskelman liitteinä esitettävistä tiedoista on huomattavan laaja voimassa olevan lain edellyttämään markkinaehtoisen *palvelun toiminnan taloudellista tulosta* kuvaaviin laskelmiin ja erittelyyn verrattuna. Esitysluonnoksen velvoittama erittely on perusteettoman laaja tavoiteltuun päämäärään nähden. Nyt esitetty muotoilu laajentaa säännöksen soveltamisalan kunnan toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden nojalla tuottamiin palveluihin, mutta lisäksi se laajentaa erittelyn tapaa huomattavan laajaksi palvelun toiminnan taloudellisen kuvaamisen sijaan. Huomionarvoista on myös se, että esitysluonnoksessa esitetty TSV-erittelyvelvollisuus koskee osakeyhtiömuotoisten jätelaitosten ohella sekä kuntayhtymiä että kunnan taseyksiköitä. Esitetystä muutoksesta aiheutuva hallinnollinen taakka on huomattavan suuri sekä jätelaitoksille että kunnille.

Mustankorkea toistaa vaihtoehtona esitysluonnoksessa esitetylle Jätelaitosyhdistys ry:n (nytemmin Suomen Kiertovoima ry) jäteläkityöryhmän loppuraportin eriävässä mielipiteessään ehdottamaa lähestymistapaa, jossa jätelain 79 §:n 3 momenttia muuttamalla on mahdollista saavuttaa tavoiteltu läpinäkyvyys.

Voimassa oleva jätelain 79.3 § varmistaa julkisoikeudellisina maksuina perittävien jätemaksujen käytön läpinäkyvyyden. Säännös edellyttää kunnalta vuosittaista tiedottamista asukkaille ja muille jätehuoltopalvelujen käyttäjille jätemaksukertymästä sekä siitä, mihin kertymä on käytetty. Eriävässä mielipiteessä esitetty muutos 79 §:ään edellyttäisi lisäksi kunnan toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden perusteella vastaanotettujen jätteiden jätemaksujen kertymän ja käytön jakautumisen kuvaamista sekä sen esittämistä, mistä pääasiallisista vastaanotetuista jätelajeista ja palveluista kertymä koostuu. Erottelulla varmistettaisiin kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun läpinäkyvyyttä ja avoimuutta. Tietojen tulisi olla helposti saatavilla esimerkiksi kunnan omilla verkkosivulla tai 43 §:ssä tarkoitetun kuntien omistaman yhtiön verkkosivuilla yleisessä tietoverkossa.

Mustankorkea katsoo, että mikäli kirjanpitovelvoitetta laajennetaan esitysluonnoksessa esitetyn mukaisesti (44.3 §), on esitysluonnoksessa esitetty jätteen kuljettajille osoitettu nykyistä tiukempi tiedoksiantovelvollisuus kuljettamiensa jätteiden alkuperästä rangaistuksiin paikallaan ja varsin perusteltu. Tietojen aitouden toteamiseksi esitetty menettely, jossa edellytetään kuljettajan tilintarkastajan lausuntoa kunnalle toimitettujen tietojen oikeellisuudesta, vaikuttaa kuitenkin käytännössä hankalalta ja työläältä kaikille osapuolille. Ongelmallista on myös se, ettei kuljettajan tilintarkastajan lausunnonantovelvoitetta ole si-dottu mihinkään määräaikaan. Kuntien jätelaitosten toiminnalle ja yksityisten jätteenkuljetusyritysten toiminnalle säädetyt tilinpäätösajankohdat voivat erota toisistaan.

Sidos- ja hankintayksiköitä koskevat erityiset säännökset (145 a §)

Esitysluonnoksessa esitetään jätelakiin lisättäväksi uusi säännös, jossa säädettäisiin kunnan jätehuollon toimialalla toimiville sidosyksiköille oma sidosyksikkösäännös hankintalaista (1397/2016) poiketen. Jätehuollon sidosyksiköille esitetään säädettäväksi ulosmyyntirajaksi pysyvä 10 prosentin raja ilman hankintalaissa säädettyä 500 000 euron euromääräistä rajaa. Vuoden 2017 loppuun saakka esitetään jätehuollon sidosyksiköihin sovellettavaksi hankintalain siirtymäsäännösten mukaisesti 15 prosentin ulosmyyntirajaa.

Mustankorkea pitää myönteisenä jätehuollon omasta ulosmyyntirajasta säätämistä hankintalaista poiketen. Hankintalain säätämisen yhteydessä ei otettu huomioon julkisten toimijoiden toimialojen eroavaisuuksia, minkä johdosta hankintalaista poikkeavasta ulosmyyntirajasta säätäminen jätelaissa on *välttämätöntä* jätehuollon toimivuuden turvaamiseksi koko maassa. Mustankorkea katsoo myönteiseksi myös sen, että esitysluonnoksen perusteluissa selvennetään kunnan lakisääteisen jätehuoltovelvollisuuden ja sidosyksikkösääntelyn välistä suhdetta.

Mustankorkea katsoo, että esitetty 10 prosentin ulosmyyntiraja on askel oikeaan suuntaan. Mustankorkea kuitenkin korostaa, ettei esitetty 10 prosentin pysyvä ulosmyyntiraja ole jätehuollon toimialalla riittävä, kun huomioidaan jätehuoltopalveluiden saatavuuden turvaamisen välttämätön tavoite koko maassa. Mustankorkea esittää, että jätehuollon sidosyksiköille säädetään hankintadirektiivin mukaisesti ylärajaksi 20 prosentin ulosmyynti. Millään muulla ulosmyyntirajalla ei Suomen kaltaisessa pitkässä ja harvaan asutussa maassa pystytä takaamaan jätehuoltopalveluiden kattavuutta ja toimivuutta koko maassa. Edelleen, lain perusteluissa ei ole tuotu esille millään tavalla sellaisia seikkoja, jotka edellyttäisivät Suomen poikkeavan EU:n hankintadirektiivin mukaisesta 20 prosentin ulosmyynnin ylärajasta.

Mustankorkea muistuttaa, että sidosyksikkösääntely on vain yksi jätehuollon sidosyksiköiden markkinaehtoista toimintaa koskeva sääntelyn muoto: Mikäli sidosyksikköasemassa oleva kuntien jätelaitos toimii markkinoilla, sen tulee toimia yhtiömuotoisena ja markkinaehtoisella hinnoittelulla (kuntalaki 410/2015, 15-luku) ja eritellä markkinaehtoinen toiminta kirjanpidossaan lakisääteisestä toiminnasta (jätelaki 44 §). Lisäksi toimintaa säännellään ja valvotaan kilpailuneutraliteetin osalta (kilpailulaki 948/2011, 4 a-luku) sekä hankintalain näkökulmasta (hankintalaki 15-luku).

Mustankorkea huomauttaa, että kuntien jätehuollon lakisääteiset tehtävät on pitkälti järjestetty kuntien välisenä yhteistoimintana. Järjestämisestä vastaavat omistajakuntien sidosyksiköinä toimivat jätelaitokset. Jätelain 43 §:n mukainen jätehuollon tehtävien siirto edellyttää kuntien yhdessä omistaman jäteyhtiön sidosyksikköasemaa omistajiinsa nähden. Jätelain sidosyksikkövaatimus huomioiden sidosyksikkö ei voi vaarantaa sidosyksikköasemaansa ja sen on tästä syystä tarkasteltava ulosmyyntiään käytännössä hieman sallittua prosentuaalista ulosmyynnin osuutta alemmalla tasolla. Jätelaitokset eivät voi riskeerata jätelain mukaiseen tehtävien siirtoon perustuvaa toiminnan kokonaisuutta markkinaehtoisen toiminnan rajan

15.8.2017

ylittymisellä. Mikäli ulosmyyntiraja ylittyisi, jätelaitos menettäisi sidosyksikköasemansa ja siten mahdollisuutensa toimia omistajakuntien jätahuollon palvelutehtävien toteuttajana omistajakuntien puolesta. Merkitys korostuu, kun huomioidaan TSV-sääntelyyn kohdistuvien esitettyjen muutosten epävarmuustekijät: yksikin suurempi virheelliseen TSV-tulkintaan perustuva jäte-erä saattaisi jälkitarkastelussa ylittää markkinaehtoisen toiminnan rajat ja vaarantaa sidosyksikköaseman.

Mustankorkea kiinnittää huomiota siihen, että liian tiukka markkinaehtoisen toiminnan raja ja samaan aikaan kiristynyt TSV-sääntely vähentäisivät pienten jätealan yksityisten yritysten mahdollisuuksia kilpailla alueellisilla markkinoilla, kun niiden saatavilla olevat hyödyntämis- ja käsittelypalvelut vähenisivät – kuten esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnissakin on todettu. Todennäköisenä seurauksena kuntien jätahuollon sidosyksiköiden markkinaehtoisen toiminnan liiallisessa rajaamisessa onkin pienempien jätahuoltotoimialan yrittäjien tarvitsemien jätteen hyödyntämis- ja käsittelypalvelujen saatavuuden heikentyminen ja keskittyminen puhtaasti niiden kanssa kilpaileville suuremmille yksityisille jätahuoltoyrityksille. Vaikutus korostuisi erityisesti tilanteissa, joissa suurille yksityisille jätahuoltoyrityksille muodostuisi kuntien jätelaitosten markkinaehtoisen toiminnan rajoitusten vuoksi määräävää markkina-asemaa lähenevä tilanne hyödyntämis- ja käsittelypalvelujen ainoana tarjoajana alueella. Kuntien toissijainen vastuu ei tulisi vaihtoehtona kyseeseen, jos muuta palveluntarjontaa on kohtuudella olemassa. Muutosten on vaikutuksen arvioinnissa myös arvioitu heikentävän kuntien mahdollisuuksia TSV-palveluiden ylläpitämisessä.

Samalla kun jätelaitosten markkinaehtoisten palvelujen tarjoamisen mahdollisuuksia rajataan merkittävästi aikaisemmasta, lisätään markkinaehtoisten palvelujen tarvetta kuntavastuun rajauksen kautta. Kokonaisuus aiheuttaa vääjäämättä ongelmia jätahuoltopalveluiden saatavuudessa. Vaikutukset ovat suurimmat siellä, missä jätelaitosten markkinaehtoiselle toiminnalle on jo nyt ollut tarvetta. Eri alueiden välisistä jätelaitosten markkinaehtoisten palvelujen tarpeen vaihteluista kertoo merkittävästi jätelaitosten markkinaehtoisen toiminnan vaihteluväli eri alueilla (0-18 % vuoden 2015 liikevaihdosta). Vaihteluväli kertoo myös siitä, etteivät jätelaitokset maksimoi markkinaehtoisen toimintansa määrää – markkinaehtoisia palveluja tuotetaan siellä, missä niille on tarvetta. Jätelaitosten markkinaehtoisen toiminnan liiallinen rajaaminen vaarantaisi jätahuoltopalvelujen saatavuuden ja vähentäisi tervettä kilpailua, kun jätteen tuottajan valinnanmahdollisuudet heikkenisivät.

Mustankorkea muistuttaa, että jätahuollon sidosyksiköiden markkinaehtoisen toiminnan liiallinen rajaaminen heikentää myös mahdollisuuksia markkinaehtoisesti toteutuvaan innovaatioyhteistyöhön ja kumppanuuksiin julkisten ja yksityisten jätahuoltoalan toimijoiden välillä. Vaikutukset ulottuvat muun muassa kiertotalouspaketin tavoitteiden saavuttamiseen sekä ravinteiden kierrätyksen edistämiseen. On perusteltua kysyä, onko Suomessa nykyisen kierrätysasteen ja kiertotaloudelle asetettujen tavoitteiden valossa varaa pelata lainsäädännöllä osaava ja koko valtakunnan kattava toimijataho kiertotalouden kehittämisen ulkopuolelle?

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Esitysluonnoksessa on perustellusti esitetty siirtymäsäännös kuntavastuun rajauksen suhteen jätelain 36 §:n mukaisen kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta. Jos kunnassa on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus, voi kunta esitysluonnoksessa esitetyn siirtymäsäännöksen nojalla jatkaa yhden tai useamman kuljetusyrittäjän kanssa ennen lain voimaantuloa tehdyn kuljetussopimuksen mukaista järjestelyä voimassa olevan lain mukaisesti myös kunnan vastuun piiristä poistuvien jätteiden osalta sopimuksen voimassaolon ajan, kuitenkin enintään kolmen vuoden ajan esitetyn muutoksen voimaantulosta. Siirtymäsäännöksen sanamuodoissa on kuitenkin epäselvyyttä.

Mustankorkea toteaa siirtymäsäännöksen olevan välttämätön. Mustankorkea esittää, että mikäli kuntavastuun rajausta toteutuu, siirtymäsäännöstä olisi muutettava esitysluonnoksesta poiketen siten, että siirtymäaika jatkuu jätteenkuljetuksen kuljetussopimusten loppuun saakka tai enintään *viisi* vuotta lain voimaantulosta. Mustankorkean esittämä muutos siirtymäsäännökseen on perusteltu. Siirtymäajan pituus vastaisi tällöin vuonna 2012 voimaan tulleen jätelain kuljetusjärjestelmätarkastelua koskevaa siirtymäsäännöstä. Mustankorkea kiinnittää huomiota myös siihen, että lähtökohtaisesti lainsäädännön muutokset eivät voi takautuvasti muuttaa kahdenvälistä, sopimushetkellä voimassa olleen velvollisuuden täyttämiseksi kilpailutetun ja kilpailutuksen perusteella määriteltä sopimussuhdetta. Kunta olisi esitysluonnoksessa esitetyn mukaisesti pakotettu irtisanomaan sopimuksensa kolmen vuoden kuluessa lain voimaan tulosta, mikä saattaa johtaa kunnan sopimusvelvoitteen rikkomiseen.

Mustankorkea huomauttaa, että esitysluonnoksessa esitetyille kuntavastuun muutoksille ei kuitenkaan ole asetettu esitysluonnoksessa minkäänlaista siirtymäaikaa niissä tapauksissa, joissa kunnassa ei ole käytössä kunnan järjestämää jätteenkuljetusta. Esitysluonnos ei myöskään sisällä siirtymäaikaa muihin esitysluonnoksessa esitettyihin muutoksiin, kuten kunnan toissijaiseen jätehuoltopalveluun esitettyihin olennaisiin muutoksiin. Mustankorkea pitää tätä ongelmallisena ja katsoo välttämättömäksi, että myös näille kokonaisuuksille säädetään siirtymäaika.

Mustankorkea toteaa, että mikäli kuntavastuuta rajataan, on tarpeen säätää oma siirtymäaika myös kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueille sijoittuville kuntavastuun ulkopuolelle jääville toimijoille. Erityisesti lainsäädännön voimaantulon suunniteltu aikataulu huomioiden on ongelmallista, että näiden kuntavastuun ulkopuolelle jäävien toimijatahojen tulisi järjestää jätehuoltonsa toisin heti lain voimaantulon jälkeen. Mustankorkea muistuttaa, että esitysluonnoksessa esitetty kuntavastuun rajausta kohdistuu ennen kaikkea julkisiin toimijoihin. Julkisten toimijoiden hankintalain mukainen kilpailuttamisvelvollisuus ja sen käytännön toteuttamisen mahdollisuudet sekä kilpailutuksen prosessi on huomioitava osana esitysluonnoksen kokonaisuutta. Kohtuullinen siirtymäsäännöksessä annettava aika muille kuin kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella toimivien kuntavastuun ulkopuolelle rajautuvien toimintojen jätehuoltopalvelujen kilpailuttamiselle voisi olla kaksi vuotta

MUSTANKORKEA

LAUSUNTO

14/14

15.8.2017

lain voimaantulosta. Huomionarvoista on, että vuonna 2012 voimaan tulleeseen jätelakiin säädettiin vastaavasti kahden vuoden siirtymäaika yksityisille sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluille kuntavastuun piiriin siirtymiselle.

Mustankorkea esittää kohtuullista siirtymäsäännöstä myös kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaan säännökseen, mikäli esitysluonnoksessa esitetyt olennaiset muutokset toteutuvat. Kunnalle on varmistettava kohtuullinen aika muutosten toteuttamiseksi.

Jyväskylässä 15.8.2017

Esko Martikainen
Toimitusjohtaja
Mustankorkea Oy
040 724 8744

esko.martikainen@mustankorkea.fi